

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 12. května 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

ALZHEIMEROVA NEMOC MŮŽE NARUŠIT SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ DŘÍV, NEŽ SE PROJEVÍ PROBLÉMY S PAMĚTÍ

Alzheimerova choroba je nejčastější příčinou demence a postupně připravuje člověka o paměť, úsudek i soběstačnost. Jednou z klíčových oblastí mozku, která je nemocí zasažena, je **hipokampus** – mozková struktura důležitá pro různé formy paměti a učení, včetně sociální paměti. Nový výzkum vědců z Fyziologického ústavu Akademie věd ČR ale ukazuje, že změny v mozku a v chování mohou nastávat mnohem dříve, než se projeví známé rozpoznávací poruchy.

Studie, která probíhala v rámci projektu **EXCELES NEUR-IN**, sledovala transgenní (geneticky upravené) laboratorní potkany s příznaky Alzheimerovy nemoci – zejména s ukládáním amyloidních plaků neboli mimobuněčných ložisek beta-amyloidu v mozku. Už u šest měsíců starých jedinců badatelé zaznamenali snížený zájem o sociální kontakt a potíže s rozpoznáváním jiných jedinců. To může naznačovat, že narušení tzv. sociální paměti je jedním z vůbec prvních příznaků onemocnění.

Větší dopad na samice

Zvláštní pozornost vědci věnovali části mozku zvané **hipokampus**, konkrétně oblasti CA2, která hraje důležitou roli právě ve schopnosti navazovat a pamatovat si sociální vazby. Zjistili, že samice s Alzheimerovou nemocí měly v této oblasti méně specializovaných nervových buněk zajišťujících rovnováhu mozkové aktivity. U samců sice tento úbytek nebyl patrný, ale i u nich docházelo ke změnám mozkové aktivity – konkrétně k narušení synchronizace mozkových změn během sociálních kontaktů.

„Naše výsledky naznačují, že deficity v sociálním chování mohou být jedním z prvních příznaků Alzheimerovy choroby,“ říká vedoucí autor studie **David Levčík** z Fyziologického ústavu Akademie věd ČR.

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 97 0812

Diana Moosová
Fyziologický ústav AV ČR
diana.Moosova@fgu.cas.cz
+420 778 484 825

„Změny v hipokampu, zejména v oblasti CA2, se zdají být klíčové pro pochopení těchto raných symptomů,“ dodává.

Výsledky studie by mohly přispět k vývoji nových způsobů včasné diagnostiky Alzheimerovy choroby a k hledání léčby, která by zasáhla nemoc ještě před nástupem výrazných potíží s pamětí.

Více informací:

RNDr. David Levčák, Ph.D.

Fyziologický ústav AV ČR

david.levcik@fgu.cas.cz

+420 777 016 165